

E D A. tur, referta est. Vtrique unus Ecclesiastes inservit.

A Papa *Wastra* ad septem ferme millaria, orientem versus, jacet insula Eda, decem fere mille passus longa, alicubi quinque millaria lata, alicubi multo angustior: tota pene ericetica terra, avibus ericariis refertissima constans, rara sunt propterea hic ædificia, propter soli frugiferi inopiam. Præcipua sunt duo, unum in orientali littore (*Green-slofts* dictum) alterum vero ad occasum, prope locum (*The Calfe of Eda*, id est, vitulum quasi Edæ) nuncupatum, à Carrictæ Comite ante paucos annos magnifice extructum, & duodecim salinis, partim in ipsa insula, partim in Vitulo Edæ positis, adornatum: in quibus optimus sal tenuior indies conficitur. Prope hoc ædificium est sinus maris, in quo portus commodissimus, inque promontorio altissimo portui vicino accipitres optimi nidulantes, & annis, hinc exportantur, ut & in multis aliis aliarum Orcadum insularum, promontoriis. Lapidibus, quibus super glacie luditur brumali tempore, præstans Eda abundat.

S T R O N - S A. Ab Eda ad orientem hibernum circiter quatuor millaria, jacet *Stronsa*, sex prope millia longa, & plusquam tria lata, Scoticis & Hollandicis navicularibus, piscatum in *Scetlandiam* proficiscentibus, propter optimi Nau-stathmi & portus commoditatem, notissima. Frugifera est valde, ac proinde frequentia habet ædificia, tria imprimis, *Huyt Edæ* obversum, *Holland*, & *Housbey*, scopulum (*Ouskerrie vulgo*) piscatu felicissimum, & mille passus fere à Stronsa ipsa dissipatum, spectantia. Nihil ericeti, ac proinde nil glebarum in tota Stronsa, nisi in una parte, qua Siapinsam (unde Austrum versus, ad decem millaria distat, interjecto sævissimo freto,) intuetur. Rausim dicitur haec pars Stronsæ. Peninsula est Rausin, frugifera & ericotosa terra, (unde glebae evehuntur in usum totius reliquæ insulæ,) multisque præcessis promontoriis, undique vallata.

P A P A - S T R O N - S A. Stronsæ adjacet prope ad littus portui propinqua ad occasum insula, Papa Stronsa dicta, ultra mille passus longa, sed arcta, tota frugifera, sed non glebosa terra abundans. Ædificiis, aliisque commodis, satis pro quantitate, instrueta. Edæ, Stronsæ, & Papæ Stronsæ unus Pastor ecclesiasticus, præst.

S A N D A. Papam Stronsam ultra ad occasum hibernum jacet Sanda, Orcadum omnium post Promonam insula maxima, duodecim millaria longa, à promontorio vulgo *Spurnes* ad humile Promontorium, *Lopnes* aut *Tostnes* vulgo; lata vero de *Hauchnes* ad orientem, & *Whytmalnes* ad occasum, fere octo, aliis in locis, maxime in medio, angusta: & versus boream adeo est humiliis (ad meridiem enim altior exsurgit) ut Nautis Insulæ ignaris, & adhuc in mari ab ea

Scotia.

longe distantibus, prorsus non appareat, unde de nocte eo navigantibus sæpe obvenit naufragium; quod & Sandæ incolæ serio & sæpe exoptant accidere, ut confractis ex navibus suppetat ipsis materia ignis, nihil enim est ericeti vel glebosæ terræ in tota insula. Cibum autem & potum sibi apparant, vel stramine, vel pecudum fimo, vel prælongis caulis, & foliis, quasi algæ marinae (cujus magna copia est, ut hic, ita & in omnibus Orcadum insulis) æstivo tempore ad Solem desiccatis, ac quasi thesauro hunc in usum diligenter conservatis. Ditiores hic (quod & Ranalsæ Borealis ubi nil ericeti incolæ potentiores faciunt) ex Eda vastis in scaphis per mare horrendissimum, & longissimo intervallo, quandoque alias breviori, ad ædes suas, glebas apportandas curant. Cuniculariis plurimis opimis (unde maxima pars viæ post pisces, indigenis est) per totam insulam varie sparsis, refertissima est. Creberima hic sunt ædificia, ovium, boum, frugum, fæni, graminis in terra, & piscium variorum ex mari, magna ubique hic copia. Solum quoque in asperrima hyeme siccissimum, & arenosum, unde & insulæ huic nomen datum. Duo sunt hic templæ, & bini Pastores, quorum alter ecclæsia quoque Ranalsæ borealis insudat.

Hinc circiter tria millaria, ad occidentem hibernum, est Ranalsæ septentrionalis, tres mille passus & ultra longa, & magis quam mille passus lata, plana, humilis & sicca, templo Divi Olai (de quo prius) exornata, eorumdem cum Sanda unde longe terribilissimo mari disjungitur, commodorum & incommode-rum particeps.

Atque hæc de universis Orcadum insulis, di-cta sufficiant.

Æstivo tempore, ut & hyemali quandoque temperatissimus & saluberrimus Orcadibus est aër, qui ut sanitati, sic & longævitati Incola-rum plurimum conductus.

Agri solum illic magna ex parte macilentum est, lapidibus sæpe aut grandioribus, aut mino-ribus immixtum; nec profundam, saxo quasi uni solido innixum, proinde aratri dentale, breve quod est, alte in terram non dimittunt. Quatuor aliquando equis solis, quandoque duobus, binis adjunctis bobus, aut binis vac-cis, terram proficidunt, granaque exigua, quæ sunt, fulcis mandant. Lætamen, quo præter fi-metum jumentorum, maxime fœcundando agro, utuntur, est alga marina; magnis procel-lis, à scopolis, avulsa, & super littus projecta.

Frugum proventus est iis tantus, imprimis *Fruges* hordei, (avenam autem, quod tanta ejus illis non sit copia, domi conservant) ut id optime decuslatum, purgatum, & Cumeris (Cassies vulgo vocant) id est saccis, ex straminibus affabre factis, immissum, ad exterias nationes ve-nale transmittant.